

Bruksela, 7 maja 2024 r.
(OR. en)

9638/24

DEVGEN 69
FIN 434
ACP 46
RELEX 625

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	7 maja 2024 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	7799/24
Dotyczy:	Sprawozdanie roczne za 2023 r. dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2022 r. – Konkluzje Rady (7 maja 2024 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie sprawozdania rocznego za 2023 r. dotyczącego wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2022 r., w wersji zatwierdzonej przez Radę na 4021. posiedzeniu, które odbyło się 7 maja 2024 r.

**Konkluzje Rady w sprawie sprawozdania rocznego za 2023 r. dotyczącego wdrażania
instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2022 r.**

1. Rada przypomina o tym, jak ważne jest wzmocnienie międzynarodowych partnerstw UE, w szczególności w obecnym trudnym kontekście geopolitycznym naznaczonym konsekwencjami rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, narastającą niestabilnością na Bliskim Wschodzie, w Sahelu i innych częściach świata oraz utrzymującymi się gospodarczymi, społecznymi, edukacyjnymi i zdrowotnymi skutkami pandemii COVID-19, a także trwającym kryzysem klimatycznym i kryzysem różnorodności biologicznej. Instrumenty działań zewnętrznych UE i unijna strategia Global Gateway to kluczowe narzędzia służące współpracy z partnerami, wzmacnianiu multilateralizmu, umacnianiu wartości demokratycznych i praw człowieka oraz wspieraniu geopolitycznej roli UE i jej priorytetów politycznych, z wykorzystaniem podejścia „Drużyny Europy”.
2. Rada odnotowuje, że UE i jej państwa członkowskie łącznie są największym na świecie partnerem w dziedzinie rozwoju i blokiem handlowym, wiodącym światowym inwestorem i drugim co do wielkości podmiotem świadczącym pomoc humanitarną. UE i jej państwa członkowskie, w ramach podejścia „Drużyny Europy”, łącznie przekazały 92,1 mld EUR pomocy w 2022 r., co stanowi 42 % światowej oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA). UE i jej państwa członkowskie przyczyniają się do eliminacji ubóstwa, przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej, zwalczania nierówności, w tym różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, oraz promowania zrównoważonego rozwoju, pokoju i stabilności – m.in. z wykorzystaniem podejścia uwzględniającego powiązanie między aspektami humanitarnymi a rozwojowymi i pokojowymi – a także poprzez promowanie zrównoważonych inwestycji, praw człowieka, demokracji, dobrych rządów i praworządności. Instrumenty zewnętrzne UE mają podstawowe znaczenie dla zwiększenia spójności między polityką rozwojową, polityką zagraniczną, polityką klimatyczną, polityką handlową i polityką bezpieczeństwa UE, jak również dla zademonstrowania wiodącej roli UE, jej odpowiedzialności i solidarności na szczeblu ogólnoświatowym. W tym zakresie UE i jej państwa członkowskie potwierdzają, że spójność polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju jest jedną z istotnych zasad umożliwiających bardziej skuteczną współpracę rozwojową.
3. Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie roczne dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2022 r., przedstawiające partnerstwa UE i ich rezultaty. Partnerstwa te opierają się na woli politycznej obu stron, na wspólnych wartościach i interesach, na zasadzie skutecznego multilateralizmu, którego centralnym elementem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych, na promowaniu zrównoważonego rozwoju oraz na poszanowaniu powszechnych praw człowieka, demokracji, dobrych rządów i praworządności.

4. Rada docenia fakt, że sprawozdanie obejmuje kluczowe aspekty unijnego wsparcia finansowego w 2022 r. na rzecz partnerstw międzynarodowych i polityki rozwojowej, europejskiej polityki sąsiedztwa, pomocy humanitarnej i ochrony ludności, polityki rozszerzenia UE, pokoju, bezpieczeństwa i obrony, reagowania kryzysowego i gotowości na sytuacje kryzysowe, praw człowieka i demokracji, równouprawnienia płci, a także wsparcia na rzecz celów polityki zagranicznej UE. Rada z zadowoleniem odnotowuje również, że sprawozdanie ma służyć pokazaniu, w jaki sposób działania zewnętrzne UE – poprzez różne instrumenty, strategię Global Gateway i politykę rozszerzenia UE – wspierają geopolityczną rolę UE, pokój i bezpieczeństwo oraz jej priorytety polityczne. Działania te obejmują oficjalną pomoc rozwojową, ale też wykraczają poza tę pomoc i stanowią jej uzupełnienie.
5. Rada uznaje również wkład sprawozdania w sprawozdawczość odnośnie do realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej 17 celów zrównoważonego rozwoju w obecnej dekadzie działań, a także porozumienia paryskiego i nowego Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju. Rada dostrzega znaczenie sprawozdania rocznego w kontekście przejrzystości i rozliczalności działań zewnętrznych UE, a także w odniesieniu do strategicznej refleksji i komunikacji. Rada z zadowoleniem przyjmuje to sprawozdanie jako użyteczne narzędzie monitorowania służące kontroli wdrażania unijnych instrumentów działań zewnętrznych UE pod kątem strategicznych celów UE, w tym wdrażania strategii Global Gateway.
6. Rada z zadowoleniem odnotowuje, że szczególną uwagę zwrócono na rozdział poświęcony geografii, w którym opisuje się, w jaki sposób działania zewnętrzne UE przyczyniają się do realizacji priorytetów polityki UE w każdym regionie, w którym działa. Jeśli chodzi o rozdział tematyczny, Rada z satysfakcją odnotowuje w szczególności, że położono nacisk na rozwój społeczny, w tym zdrowie, ochronę socjalną, równouprawnienie płci, edukację oraz bezpieczeństwo żywnościowe i żywieniowe, a także na skutki zmiany klimatu. W tym kontekście Rada przywołuje konkluzje Rady w sprawie rozwoju społecznego z dnia 14 czerwca 2021 r.
7. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w sprawozdaniu zaakcentowano kluczowe wsparcie, jakiego UE udziela Ukrainie i krajom sąsiadującym dotkniętym wojną, a także wysiłki na rzecz zaradzenia regionalnym i globalnym konsekwencjom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i jej skutkom dla grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa żywnościowego i energetycznego. Rada zachęca Komisję do dalszego uwypuklania unijnego wsparcia służącego przewyciężaniu globalnych wyzwań. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wysiłki UE na rzecz wsparcia Ukrainy nie uszczupliły wsparcia dla innych krajów partnerskich, w szczególności krajów najsłabiej rozwiniętych i krajów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

8. Rada podkreśla konieczność przyjęcia zintegrowanej i spójnej reakcji UE na kryzysy i konflikty zewnętrzne, m.in. poprzez instrumenty działań zewnętrznych UE. Kluczowymi aspektami w tym względzie są: zapobieganie konfliktom poprzez przeprowadzoną w odpowiednim czasie analizę i wczesne działania, wspieranie mediacji i dialogu, budowanie pokoju i odporności oraz tworzenie międzynarodowych i regionalnych partnerstw w dziedzinie pokoju, bezpieczeństwa i obrony. Strategie UE musi cechować elastyczność i zdolność reagowania, by możliwe było utrzymanie ich adekwatności i skuteczności w dynamicznym środowisku międzynarodowym.
9. Rada docenia fakt, że w sprawozdaniu ujęto wsparcie UE na rzecz przezwyciężenia długoterminowych skutków pandemii COVID-19, gotowość na międzynarodowe kryzysy zdrowotne i zobowiązania UE dotyczące finansowania działań w związku ze zmianą klimatu i zobowiązania dotyczące ochrony różnorodności biologicznej. Rada podkreśla, jak ważne jest zapewnienie, by finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu dotyczyło zarówno łagodzenia zmiany klimatu, jak i przystosowania się do niej, i by docierało do społeczności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym małych rozwijających się państw wyspiarskich. Rada z zadowoleniem przyjmuje również, że w sprawozdaniu dużą uwagę poświęcono kwestiom migracji i przymusowych przesiedleń. W związku z tym Rada przypomina, jak ważne jest opracowywanie, finansowanie i wdrażanie – w ramach podejścia „Drużyny Europy” – inicjatyw UE na rzecz zwalczania migracji nieuregulowanej i jej pierwotnych przyczyn oraz przeciwdziałania przymusowym przesiedleniom.
10. Rada podkreśla znaczenie działań zewnętrznych Unii zgodnych z zasadami skutecznej współpracy rozwojowej, zwłaszcza w kontekście zapewnienia zdolności operacyjnej instrumentów zewnętrznych UE do skutecznej realizacji celów i ambicji określonych w ich odpowiednich ramach prawnych, w oparciu o polityczne i strategiczne wytyczne Rady. Rada docenia, że służby Komisji i ESDZ stale pracują na rzecz udoskonalania sprawozdawczości dotyczącej konkretnych rezultatów i skutków interwencji UE, w tym opracowywania wyników i załączników finansowych. Rada zachęca Komisję, by w kolejnym sprawozdaniu w większym stopniu uwzględniła dane i rezultaty analizy dotyczącej wkładu w realizację celów Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy”, a także analizy dotyczącej wsparcia dla krajów najsłabiej rozwiniętych zgodnie z art. 41 rozporządzenia w sprawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy”. Rada zachęca, by stosownie do przypadku, wykorzystywano dane segregowane według kryterium płci.

11. Rada wyraża uznanie dla wysiłków, które podjęto, by odsetek środków na zobowiązania przeznaczonych na wsparcie ochrony socjalnej i rozwoju społecznego osiągnął poziom 32,4 %, na projekty związane z migracją – 13,6 %, a na wsparcie edukacji – 9,2 % i by odsetek działań na rzecz równouprawnienia płci zbliżał się do poziomowi 85 %. Rada wzywa Komisję do dalszego rozwijania działań w reakcji na zmianę klimatu i chroniących różnorodność biologiczną, tak by osiągnąć uzgodnione cele. Rada przyjmuje do wiadomości postępy w realizacji instytucjonalnych i strategicznych celów określonych w unijnym planie działania w sprawie równości płci (GAP III) – „Ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE”, który został z zadowoleniem przyjęty w konkluzjach prezydencji i odzwierciedlony w sprawozdaniu rocznym.
12. Rada z satysfakcją odnotowuje sprawozdania dotyczące wdrożenia instrumentów działań zewnętrznych UE, jak również osiągnięć możliwych dzięki podejściu „Drużyny Europy”, w tym wdrożenia strategii Global Gateway i inicjatyw „Drużyny Europy”. W tym kontekście Rada jest zdecydowana położyć większy nacisk na rezultaty i inkluzywność, poprawę przejrzystości i wzajemnej rozliczalności oraz zwiększenie poczucia odpowiedzialności wśród partnerów, promowanie skutecznej współpracy rozwojowej i podejścia opartego na potrzebach, a także zwalczanie korupcji, która stanowi zarówno ryzyko jak i przeszkodę dla rozwoju. Rada przypomina także, że proaktywna i szybka wymiana informacji, ściśle i inkluzywne konsultacje, koordynacja działań i monitorowanie finansowe przez wszystkie odpowiednie podmioty w ramach podejścia „Drużyny Europy” oraz wykazywana przez nie elastyczność mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zrównoważonych i długotrwałych skutków wspólnych działań. Rada wzywa delegatury UE, by w pełni wykonywały swoje zadania koordynatora działań „Drużyny Europy” w ramach programowania ISWMR i realizacji działań w krajach partnerskich poprzez ściśle zaangażowanie ambasad państw członkowskich w myśl zasady „lepszego współdziałania”. Rada z zadowoleniem przyjmuje stałe zaangażowanie sektora prywatnego, także za pośrednictwem instrumentu Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+).
13. Rada docenia terminową publikację sprawozdania, zgodnie z art. 41 rozporządzenia w sprawie w sprawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” i z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz promowania równych szans i na rzecz spełnienia wymogów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Rada przypomina, że inkluzywność działań zewnętrznych UE przyczynia się do zmniejszenia niestabilności i nierówności, a jednocześnie wspiera godność i rozwój społeczny.

14. Rada z zadowoleniem przyjmuje nowe podejście do komunikacji strategicznej w działaniach zewnętrznych wdrażane przez służby Komisji i ESDZ. Rada popiera działania w zakresie komunikacji strategicznej oraz wzmocnienie tych działań w celu przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje, w tym dezinformacji. Komunikacja strategiczna, prowadzona jednocześnie na szczeblu siedziby głównej i delegatur UE, zwiększy wpływ i wyeksponowanie działań zewnętrznych UE, m.in. poprzez inicjatywy „Drużyny Europy”, strategię Global Gateway i inne działania wdrażane w ramach podejścia „Drużyny Europy” w celu przezwyciężenia globalnych wyzwań. Rada zachęca służby Komisji i ESDZ do dalszego wspierania tych wysiłków za pomocą aktualnych danych wpływowych. Rada z zadowoleniem odnotowuje, że w ramach podejścia „Drużyny Europy” zorganizowano misje polityczne służące temu, by UE i jej państwa członkowskie w większym stopniu były postrzegane jako wiarygodny i godny zaufania partner w kontekście rozwoju.
